

REGIONÁLNÍ MUZEUM V KOLÍNĚ

Brandlova 35, 280 02 Kolín I

<http://www.muzeumkolin.cz>

Katalog rukopisů: Stanislav PETR, Rukopisný fond v regionálním muzeu v Kolíně, in: Pocta Zdeňku Jelínkovi – Práce muzea v Kolíně 7, Kolín 2001 (2002), s. 127–154.

Počet: cca 143 (v katalogu popsáno 112)

Datum vzniku nejstaršího rukopisu: XVI. in. (1510–1520)

Jazyky: čeština, francouzština, hebrejšтина, holandština, latina, němčina

Obsah: gastronomie, geografie, historie, hospodářství, krásná literatura, lékařství, liturgie, muzikalia, náboženství, personalia, přírodní vědy, správa

Regionální muzeum v Kolíně bylo založeno spolkem Musejní jednota v Kolíně roku 1895 v souvislosti s Národopisnou výstavou. Většina rukopisů byla však do muzejních sbírek získána až ve dvacátých a třicátých letech minulého století, a to převážně z darů a převodů odborných knihoven kolínské nemocnice, gymnázia a dalších městských institucí, v menší míře i akvizicemi. V současnosti má Regionální muzeum ve svých fondech cca 143 rukopisů. Ve sbírkové knihovně je zvláště vyčleněno oddělení starých tisků, rukopisů a regionální literatury, které obsahuje 110 rukopisů z období od šestnáctého do osmnáctého století. V oddělení etnografie se nachází asi 30 rukopisů z období od osmnáctého do dvacátého století a v archivu jsou uloženy tři rukopisy z osmnáctého století.

Většina rukopisů vznikla v průběhu devatenáctého století nebo koncem osmnáctého století. Pouze dva nejstarší rukopisy pocházejí z počátku šestnáctého století a z konce sedmnáctého století. Iluminovaný utrakvistický kancionál duchovních písní byl pořízen patrně pro české literátské bratrstvo při chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně v letech 1510–1520. Opis tisku *Vidění a zjevení Kryštofa Kottera, souseda a jircháře šprotavského*, vydaného v překladu J. A. Komenského roku 1629 v Lešně, pochází z konce sedmnáctého století a patřil rodině Krčilů v Hněveticích. Zajímavý je i sborník mistra ovčáckého, básníka a skladatele písní Josefa Bláhy (1754–1831), který obsahuje mj. opisy privilegií, artikulí a dalších dokumentů pastýřského a ovčáckého cechu z let 1704–1802. Téměř polovinu rukopisného fondu tvoří modlitební knihy a zpěvníky či opisy jednotlivých písní. Dále se zde nacházejí učebnice aritmetiky, lékařské příručky

a koňská lékařství, kuchařky, zápisy botanických pozorování a herbář, příručka barvení látek, kontribuční knihy, hospodářské účty, vandrovnické knížky, dokumenty k dějinám kolínské hlavní školy (správní protokoly, klasifikační protokoly a kniha cti), různé zápisy přednášek a výpisky z naučné literatury, opisy básní a básnických sbírek, rodinná korespondence či památník. V muzeu se též dochoval svitek Tóry z devatenáctého století pocházející z kolínské synagogy.

Katalog Stanislava Petra podchycuje 112 jednotek, tzn. 98 svazků rukopisů a rukopisné přívazky. Následně vydané Repertorium rukopisů sedmnáctého a osmnáctého století přináší jak nové popisy části rukopisů zařazených již v katalogu S. Petra, tak popisy nově zjištěných rukopisů.

Další literatura:

František HOFFMANN, Martin bakalář z Vyskytné a rukopisy kolínské, in: Studie o rukopisech 17, 1978, s. 59–87.

Pavel BRODSKÝ – Marta HRADILOVÁ – Stanislav PETR – Marie TOŠNEROVÁ, Průvodce po rukopisných fondech v České republice. Díl III. Rukopisné fondy muzeí a galerií v České republice, Praha 2001, s. 75–76.

Alena FIDLEROVÁ – Martina BEKEŠOVÁ a KOL., Repertorium rukopisů 17. a 18. století z muzejních sbírek v Čechách. Díl II/1 K–L, Praha 2007, s. 115–138.